

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

Освітньо-наукова програма «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

Назва дисципліни	Міжнародні інформаційно-бібліотечні програми та інформаційні системи
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Спеціальність	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Кількість ЄКТС кредитів	3 кредити
Структура дисципліни (розподіл за видами та годинами навчання)	Лекції – 24 год. Практичні заняття – 24 год. Модульний контроль – 6 год. Самостійна робота – 36 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Графік (терміни) вивчення дисципліни	2 курс, 4 семестр
Програмні компетентності	Вивчення навчальної дисципліни сприяє формуванню Загальних компетентностей (ЗК): ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК7. Комплексно використовувати інформаційні та комунікаційні технології, системний підхід під час проведення наукових досліджень. ЗК9. Вміння генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї (креативність), співвідносити їх із практикою та реальними механізмами впровадження. ЗК11. Всебічна комплексність у розробці і реалізації наукових проектів та програм: здатність розробляти та реалізовувати наукові

	проекти і програми в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Спеціальних (фахових предметних) компетентностей (СК): СК1. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, що створюють нові знання в інформаційній, бібліотечній та архівній справі та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані в профільних фахових наукових виданнях. СК2. Здатність застосувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень в інформаційній, бібліотечній та архівній справі. СК4. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в інформаційній, бібліотечній та архівній справі та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, проявляти лідерство під час їх реалізації. СК5. Здатність проектувати, моделювати і розробляти нові засоби та технології із вдосконалення процесів створення, розповсюдження, аналітико-синтетичного опрацювання, акумуляції, зберігання й організації використання документованої інформації. СК6. Здатність застосовувати широкий спектр цифрових засобів, інструментів, ресурсів і технологій для проведення досліджень в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.
Програмні результати навчання	ПРН1. Створювати передові концептуальні та методологічні знання, планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, реалізовувати інновації з інформаційної, бібліотечної та архівної справи і на межі галузей знань, а також формувати дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні сучасних світових досягнень з відповідного напрямку. ПРН3. Вільно презентувати й обговорювати з фахівцями і нефхівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми інформаційної, бібліотечної та архівної справи державною й іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у фахових наукових виданнях. ПРН4. Розробляти та досліджувати моделі інформаційних та документних систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів в інформаційній, бібліотечній та архівній справі. ПРН5. Планувати і виконувати емпіричні та теоретичні дослідження з інформаційної, бібліотечної та архівної справи й дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та методик. ПРН6. Розробляти і реалізовувати проекти із вдосконалення процесів створення, розповсюдження, аналітико-синтетичного опрацювання, акумуляції, зберігання та організації використання документованої інформації. ПРН7. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, опрацювання та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи

	аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, технології роботи з відкритими даними, базами даних та інформаційних систем. ПРН8. Розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, що дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику щодо розв'язання значущих проблем в інформаційній, бібліотечній та архівній справі з дотриманням норм академічної та професійної етики і врахуванням соціальних, економічних та правових аспектів. ПРН10. <i>Знання та розуміння</i> іноземної мови, <i>вміння та навички</i> використовувати її для презентації наукових результатів в усній та письмовій формах, <i>розуміння</i> іншомовних наукових та професійних текстів, <i>вміння та навички спілкування</i> в іншомовному науковому і професійному середовищах, <i>працювати</i> спільно з дослідниками з інших країн. ПРН15. <i>Вміння та навички</i> працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами, такими як Web of Science, Scopus, Index Copernicus, Google Scholar, PubMed, Mathematics, Springer, Agris, GeoRef та ін. ПРН16. <i>Знання, розуміння, вміння та навички використання</i> правил цитування та посилання на використані джерела, правил оформлення бібліографічного списку. ПРН18. <i>Вміння та навички</i> генерувати власні ідеї та приймати обґрунтовані рішення. ПРН20. <i>Знання та розуміння</i> основних теоретичних понять у галузі сучасних інформаційних технологій та інформаційних систем. <i>Знання</i> методик та алгоритмів обробки великих масивів даних за допомогою інформаційних технологій. <i>Вміння та навички</i> використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, застосовувати інформаційні технології для опрацювання та аналізу результатів експериментальних досліджень та їх представлення ПРН25. <i>Вміння та навички</i> створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях. <i>Вміння та навички</i> брати участь у наукових дискусіях на міжнародному рівні, відстоювати свою власну позицію на конференціях, семінарах та форумах.
Анотація (зміст) дисципліни	Дисципліна «Міжнародні інформаційно-бібліотечні програми та інформаційні системи» має цілі навчання: ознайомлення аспірантів з основними принципами та поняттями інформаційних бібліотечних систем та систем наукової інформації, оволодіння необхідними методами та засобами менеджменту електронних ресурсів і наукових даних в бібліотечній та архівній діяльності. Змістовий модуль 1. Управління електронними ресурсами в бібліотеках 1.1. Предмет, мета і завдання вивчення дисципліни «Міжнародні інформаційно-бібліотечні програми та інформаційні системи». 1.2. Інформаційно-бібліотечні системи: основні поняття і визначення.

	1.3. Менеджмент електронних ресурсів. Цифрові бібліотекарі. 1.4. Опис бібліотечних ресурсів. Міжнародні стандарти опису цифрових ресурсів. 1.5. Міжнародні цифрові ідентифікатори та пов'язані дані в бібліотечній діяльності. Змістовий модуль 2. Цифрові ресурси історико-культурної спадщини 2.1. Цифрова гуманітаристика та цифровий бібліотечний проєкт. 2.2. Концептуальне планування цифрового проєкту. Системи організації знань та інтелектуальні бібліотечні технології. 2.3. Цифрова суспільна пам'ять та культурна спадщина. Оцифрування історико-культурних фондів. 2.4. Інтеграція цифрових історико-культурних ресурсів. Концепція Бібліотека-Архів-Музей (БАМ). Змістовий модуль 3. Електронні ресурси наукової інформації 3.1. Міжнародні та національні проєкти електронних бібліотек. 3.2. Міжнародні бази даних наукової інформації: основні поняття і визначення. 3.3. Системи управління науковою інформацією, наукові репозитарії
Система оцінювання	Форми контролю: 1. Оцінювання роботи під час практичних занять – 48 балів (від 0 до 2 балів за кожне заняття) 2. Самостійна робота – 36 балів (від 0 до 3 балів за кожну самостійну). 5. Залік – 16 балів. Шкала оцінювання: За національною диференційованою шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». За шкалою ECTS: А 90-100, В 82-89, С 74-81, D 64-73, E 60-63, FХ 35-59, F 1-34.
Якість освітнього процесу	Всі учасники освітнього процесу дотримуються політики доброчесності і сприяють функціонуванню ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.
Сторінка курсу на платформі Zoom	
Література	Публікації науково-педагогічного працівника за темою дисципліни: 1. Лобузін К. В. Корпоративна бібліотечна база знань : науково-методичний посібник. Київ, 2016. 103 с. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0002132 2. Лобузін К. В. Репозитарій наукових текстів НАН України в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського: стан і перспективи розвитку (за матеріалами доповіді на засіданні Президії НАН України 29 вересня 2021 р.) // Вісник Національної академії наук України. 2021. № 11. С. 16-23. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0004131

3. Лобузін К. В. Технології організації знаннєвих ресурсів у бібліотечно-інформаційній діяльності : монографія. Київ: НБУВ, 2012. 249 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0002150>
4. Лобузін К. Зміни у підходах до опису бібліотечних ресурсів (1967–2017): світовий досвід. Бібліотечний вісник. 2019. № 5. С. 13-19. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_5_4
5. Семантичні технології у науковій бібліотеці : монографія / відповід. ред. К. В. Лобузін. Київ, 2019. 312 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0003606>

Основна:

6. Боряк Г. Інформатизація архівної галузі сьогодні: поточні здобутки і завдання формування електронних ресурсів. Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики. 2004. 11. С. 4. URL: http://resource.history.org.ua/publ/sid_2004_11_2_4
7. Бруй О. М. Комплекс інформаційно-технологічних систем як інструмент успішної реалізації стратегії процесно-орієнтованої бібліотеки. Вісник Харківської державної академії культури. 2012. 38. Р. 204-214.
8. Волохін О. М. Каталогізація цифрових ресурсів Інтернет : Дублінське ядро метаданих : посібник / О. М. Волохін – Кіровоград, 2003. – 70 с.
9. Воройский Ф. С. Основы проектирования автоматизированных библиотечно-информационных систем / Ф. С. Воройский. – М.: ГПНТБ России, 2002. – 389 с.
10. Воскобойнікова-Гузєва О. В. Стратегії розвитку бібліотечно-інформаційної сфери України: генезис, концепції, модернізація : монографія. К. : Академперіодика, 2014. С. 264.
11. Добровольська В. В. Інформаційно-документаційне забезпечення розвитку соціокомунікаційного простору культури в Україні: [монографія]. Київ : НАКККіМ, 2020. 395 с.
12. Дубровіна Л. А., Лобузін К. В., Онищенко О. С., Боряк Г. В. Цифрова гуманітаристика та бази даних документальної культурної спадщини в бібліотеках України. Рукописна та книжкова спадщина України. 2020. Вип. 25. С. 290–309. <https://doi.org/10.15407/rksu.25.290>.
13. Електронні бібліотечні інформаційні системи наукових і навчальних закладів: монографія / за наук. ред. проф. В. Ю. Бикова, О. М. Спіріна. Київ: Педагогічна думка, 2012. 176 с.
14. Лобузін І. В. Цифрові бібліотечні проекти: технологічні рішення та управління життєвим циклом колекцій : монографія. Київ, 2016. 216 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0002130>
15. Лобузін І. В. Цифрові бібліотекарі доби е-науки та

	семантичних веб-технологій. Бібліотечний вісник. 2019. № 6. С. 18-24. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0003456. 16.Толмач М. Цифрова компетентність бібліотечних фахівців як чинник діяльності бібліотек в умовах цифрової трансформації. Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук. 9. 2022. Р. 57-69. 17.Філіпова Л., Олійник О. Еволюційний шлях розвитку і інформатизації бібліотек США. Бібліотечний форум України. 2012. No 3. С. 35–40. 18.Цифрові бібліотечно-інформаційні ресурси у розбудові наукового сегменту національного інформаційного простору : монографія. Київ, 2021. 420 с. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0004171 19.Choo C. W. Information Management for the Intelligent Organization: the Art of Scanning the Environment. 3 rd ed. Medford, NJ: Information Today, 2002. 224 p. 20.Dubrovina L., Ljuzina K., Onyshchenko O., Boriak H. Digital humanitarian project as a component of digital humanities. Science and Innovation. 2021. Vol. 17. No. 1. pp. 54–63. https://scinn-eng.org.ua/ojs/index.php/ni/article/view/38 21.Gupta, Shweta. Evaluation of next generation online public access catalogue (OPAC) features in library management system. Library Waves 4.1. 2018. P. 43-50. 22.Heath T., Bizer C. (2011). Linked data: Evolving the web into a global data space. Synthesis lectures on the semantic web: theory and technology, 1(1), 1-136. URL: http://linkeddatabook.com/editions/1.0/#htoc8. 23.Kowalczyk S. T. Digital Curation for Libraries and Archives. Santa Barbara, California: Libraries Unlimited. 2018. 247 p. URL: https://books.google.com.ua/books?id=X_ZjDwAAQBAJ 24.Libraries, archives and museums (LAM). Conceptual issues with focus on their convergence. Encyclopedia of Knowledge Organization. URL: https://www.isko.org/cyclo/lam 25.Patidar D. Role of ICT in library management. Journal of Library and Information Communication Technology 7.1. 2018. P. 76-81. 26.Vasupongayya S. et al. Open source library management system software: a review. International Journal of Computer and Systems Engineering, 2011, 5.5. P. 509-514. 27.Антопольский А. Б. Правовые и технологические проблемы создания и функционирования электронных библиотек / А. Б. Антопольский, Е. А. Данилина, Т. С. Маркова. – Москва : ПАТЕНТ, 2008. – 207 с.
Матеріально-технічне, лабораторне, програмне забезпечення дисципліни	Ноутбук, комп'ютер

Кафедра	Відділ інформаційно-комунікаційних технологій Інституту інформаційних технологій (к. 209) (044) 525-36-24 http://www.nbu.gov.ua/node/793 Email:its@nbuv.gov.ua	
Викладач		Лобузiна Катерина Вiлентiївна - доктор наук з соціальних комунікацій, старший науковий співробітник, директор Інституту інформаційних технологій E-mail: loboosina@nbuv.gov.ua http://irbis-nbu.gov.ua/everlib/person/975599